

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název posuzované práce: **Využití artefiletiky na Střední škole zahradnické**

Autorka: Ludmila Rohlenová, DiS.

Studijní obor: Arteterapie

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.

Posuzovaná bakalářská práce Ludmily Rohlenové si klade za cíl s oporou v objasnění teoretických otázek artefiletiky využít artefiletického přístupu ve vzdělávací a výchovné práci a při její reflexi ve středoškolské školní praxi (srov. s. 11 posuzované práce). Konceptem, o který se opírala praktická část bakalářského úkolu, je VODA chápaná především v metaforické – expresivní úrovni interpretování a tvorby.

V úvodu svého textu (s. 9 – 11) autorka příhodně vyzdvihuje specifickou výchovnou úlohu výtvarné tvorby; ta se prostřednictvím symbolizace a její reflexe může od nezávazné hry změnit k významnému prostředku poznávání, sebepoznávání a hlubšího chápání obsahu vlastního života. Tím se celkové pojetí této bakalářské práce pozdvihuje k výchovnému étosu, který však v podání autorky nevyznívá jako fráze, je přesvědčivě doložený v metodické složce práce a zaslouží si pozitivní ocenění.

V teoretické části práce Rohlenová nejprve vymezuje hlavní charakteristiky artefiletiky jako specifického pojetí expresivní výchovy, které zdůrazňuje osobnostní a sociální rozměr výchovy, a tím koresponduje s arteterapií. Za vhodné pokládám, že autorka se brzy po obecném vymezení celého pojetí soustředila na rozbor klíčové obsahové jednotky v artefiletické teorii: konceptu a jeho subjektivní stránky – prekonceptu (s. 14 – 17). Kromě toho si všímá i procesu konceptualizace námětu, který je podmínkou pro výchovné využití výtvarného procesu v artefiletice. Dále popisuje jednotlivé formy a metodické prvky artefiletiky. Výklad v těchto pasážích textu je stručný a v mnohém zjednodušující, ale jasný a korektní a pro bakalářskou práci jej pokládám za přijatelný s ohledem na to, že v práci je kladen důraz na metodickou a realizační stránku kurikula. Nadto, některé momenty teoretického náhledu se objevují v praktické části práce (s. 23 aj.)

V praktické části, která zabírá cca 80 % textového rozsahu, autorka nejprve krátce charakterizuje skupiny, s nimiž se artefiletice věnovala (s. 21 – 22). Poté následuje relativně podrobný popis a výklad metodické řady. Autorka opět příhodně vychází z obsahového rozboru konceptu chápaného expresivně, tj. v metaforické rovině interpretace a tvorby. V tomto směru nahlíží na jednotlivé konkrétnější podkategorie konceptu VODA a probírá jejich obrazně souvislosti s průběhem lidského života. Přitom smysluplně přechází mezi obraznou a doslovnou dimenzí výkladu (s. 26). V souladu

s artefiletickým pojetím Rohlenová nejprve rozebírá různé způsoby uchopení konceptu vody v umění od starověku po dnešek (27 – 43). Zde se podařilo shromáždit pestrou škálu ukázek různých pojetí tohoto konceptu, které autorka s oporou v odborné literatuře opět stručně, ale přiléhavě komentuje.

Následující, nejrozsáhlejší kapitola je věnována popisu a výkladu realizovaných aktivit, jednak v odborném učilišti, jednak ve střední odborné škole. Každá z aktivit je rozvržena do didaktických položek: koncepty, záměr (cíl), doba práce, pomůcky, popis a rozbor průběhu (s ohledem na metodické fáze artefiletiky), komentáře (záznamy z pozorování). Jednotlivé artefiletické úkoly jsou originálními autorskými počiny autorky a jsou vesměs neotřelé, vtipné, motivující, vystihující základní požadavek propojit expresivní tvorbu s poznávacími přínosy jak s ohledem na koncept, tak na svůj vlastní způsob jeho výtvarného uchopování.

Oceňuji projevy didaktické citlivosti pro expresivní tematiku, např. na s. 64 n. příhodný nápad s „vodním zvukem“, který se sice nepodařilo zcela vytěžit s ohledem na původní záměr, ale bezesporu nabízí řadu dobrých možností k poznávání tvorbou. Autorka se v celé metodické řadě snaží se ctí vyrovnávat s didakticky nejobtížnějším momentem artefiletické konceptualizace: spojením vyjadřovaného obsahu (konceptu) s kvalitou formy. Obvykle dokáže nacházet příhodné postupy, v nichž ovšem obsah je leckdy chápán v určité nezávislosti, tzn., že převažuje zájem o samotné jeho sdělení, ne tolik nároky na způsob provedení (jak by bylo typické pro umělecké přístupy). Přesněji terminologicky: do popředí vystupuje odkazovací (významový), empatický a prožitkový, nikoliv konstruktivní aspekt tvorby.

Realizace metodické řady byla pro autorku zdrojem informací pro pozorování, které má charakter studie fenoménu artefiletického působení. Zjištění, která podporují předpoklad, že artefiletický přístup podporuje osobnostní rozvoj, je založeno jednak na epizodických faktech, jednak na shrnujícím celkovém náhledu. Nemá v pravém slova smyslu výzkumný charakter, protože se neopírá o systematickou konceptovou analýzu zaznamenaných faktů, ale je možné je chápat jako pilotáž s heuristickým potenciálem, na kterou mohou navazovat další podobné projekty. Z metodického hlediska je důležitá zmínka o kurikulu na s. 104, protože nároky přijímacího řízení na další stupeň školy zásadně ovlivňují motivaci i celkové nároky studentů na přípravu. Tento moment mohl být brán v úvahu a podrobněji rozveden, protože se týká výše vzpomínaného konstruktivního aspektu tvorby.

V celkovém pohledu mohu jako vedoucí tohoto bakalářského úkolu konstatovat, že L. Rohlenová k jeho řešení přistupovala zodpovědně a prokázala v něm svou odbornou erudovanost v dané tematické oblasti. S ohledem na praktické a metodické zaměření bakalářského úkolu se hlavní pozornost hodnocení zaměřuje na realizované kurikulum, v němž byla odvedena kvalitní výchovná práce. Jak napovídají předcházející odstavce, práci L. Rohlenové považuji za přínosnou a zpracovanou s potřebnou mírou odborného úsilí.

Pro obhajobu navrhuji autorce soustředit se na otázku **hodnoty vztahů mezi obsahem a formou ve výtvarném projevu v artefiletických či arteterapeutických aktivitách**. K tomu autorce doporučuji prostudovat kapitolu 6.1.3 *Specifika stylu práce v intervenční arteterapii* (s. 58 n.) v knize *Proměny výtvarné tvorby v arteterapii* (2010) autorky M. Lhotové a ve vztahu k tomu kapitolu 3.4.2.2 *Konstruktivní koncepty* (s. 164 n.) v knize *Umění zážitku, zážitek mění*, 2. díl, (2004) autorů J. Slavíka a P. Wawrosze.

Závěr:

Posuzovaná bakalářská práce L. Rohlenové **Využití artefaktiky na Střední škole zahradnické** splňuje nároky standardně kladené na texty tohoto typu a doporučuji ji k obhajobě s předpokladem úspěšného výsledku.

- Navržená klasifikace: Výborně

POSUDEK BAKAL.

Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.

V Plzni dne 10. května 2011

Název posuzované práce: **Využití artefaktiky na Střední škole zahradnické**

Posuzuje: **Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.**

Místo posudku: **Plzeň**

Datum posudku: **10. května 2011**

Posuzovaná bakalářská práce L. Rohlenové s titulem *Střední škola zahradnická* splňuje nároky v oblasti odbornosti teoretických poznatků, které vedou k analýze literárního posudku vypracované s výbornou prací a při tom reflektuje na specifické požadavky dané odborností. Práce je strukturována a obsahuje praktické příklady, které jsou dobře zpracovány a dobře předvedeny. Práce je dobře strukturována a obsahuje praktické příklady, které jsou dobře zpracovány a dobře předvedeny.

Práce je strukturována a obsahuje praktické příklady, které jsou dobře zpracovány a dobře předvedeny. Práce je dobře strukturována a obsahuje praktické příklady, které jsou dobře zpracovány a dobře předvedeny. Práce je dobře strukturována a obsahuje praktické příklady, které jsou dobře zpracovány a dobře předvedeny.

Práce je dobře strukturována a obsahuje praktické příklady, které jsou dobře zpracovány a dobře předvedeny. Práce je dobře strukturována a obsahuje praktické příklady, které jsou dobře zpracovány a dobře předvedeny. Práce je dobře strukturována a obsahuje praktické příklady, které jsou dobře zpracovány a dobře předvedeny.

Práce je dobře strukturována a obsahuje praktické příklady, které jsou dobře zpracovány a dobře předvedeny. Práce je dobře strukturována a obsahuje praktické příklady, které jsou dobře zpracovány a dobře předvedeny. Práce je dobře strukturována a obsahuje praktické příklady, které jsou dobře zpracovány a dobře předvedeny.